

Meditation Matt. 5,13-16 De levende døde (Alle Helgens dag II)

I er jordens salt. Men hvis saltet mister sin kraft, hvad skal det så saltes med? Det duer ikke til andet end at smides ud og trampes ned af mennesker. I er verdens lys. En by, der ligger på et bjerg, kan ikke skjules. Man tænder heller ikke et lys og sætter det under en skæppe, men i en stage, så det lyser for alle i huset. Således skal jeres lys skinne for mennesker, så de ser jeres gode gerninger og priser jeres fader, som er i himlene.

Anker Larsen rammer så klart den fornemmelse vi har, at nogen mennesker bevares så tydelige og levende i vores erindring. At vi lever med dem, at de lever i os for altid.

De var ikke fuldkomne. Vi har måske også erindringsglimt, der viser svaghed, skrøbelighed, fejltagelser.

Men de har skænket os noget, som er gået ind i vor erindring, og er blevet en del af os.

Uddrag fra A. Larsens novelle:

Han havde afleveret pakkerne - ønsket Karen og hendes mor glædelig jul. De boede oven over og sørgede for alt i hans lejlighed.

Også i år havde han takket nej til invitationen til i aften - juleaften.

Men..... grankvisten og lyset!

Kommer straks, sagde Karen.

Hun rakte ham grenen, som han taknemmeligt tog imod.

På en næsten tom restaurant fik han sin gåsesteg og kaffe derpå.

Tomheden trængte sig ind i hans sind, ganske som den skulle.

Hjemme igen stak han grenen i en urtepotte og tændte lyset – fik en spids til at sende røgelse rundt i stuen. Livet havde lært ham, at jo mere han mistede, des mere ejede han.

Og han havde mistet alt. Og juleaften – hvor tomheden var størst – genoplevede han som sin genfødsel. Da kom billederne til ham næsten som et fast ritual.

Det første, der skete, var, at hans hustru døde.

Han så sin dybe sorg og fattigdom.

Derefter så han børnene: Grethe og Else.

Han havde haft så travlt med forretningen, karrieren, men nu fik han dem helt - og de med deres klare øjne og bundløse tillid - fik ham. De opdrog ham til deres liv.

De to børn var alt, hvad han havde.

Der var billedet fra dengang med lirekassemanden udenfor villaen.

Holme hadede lirekasser; tilmed var han i gang med et vanskeligt indlæg.

Han ville jage manden væk, men henne ved lågen stod Else.

Hendes lille ryg fortalte, hvor opslugt hun var af musikken.

Hun løb ham i møde for at dele sin glæde og få en mønt til manden.

Han kom til at smile og gik hen imod uhyret uden for lågen – og de lagde begge en mønt i mandens hat.

Billederne kom til ham i lysskæret:

Billedet, fra den jul, hvor Grethe kom hjem fra skole med hovedpine og feber. Det var den spanske syge!

Far, tror du, jeg kan komme op til juleaften?, spurgte hun fra sengen.

Ellers får du et lille juletræ herind, sagde han.

Juleaftensdag måtte Else lægge sig.

Hun var også blevet smittet.

Holme fyldtes med rædsel, så han glemte at købe det lille juletræ til Grethe.

Da husholdersken tændte juletræet i dagligstuen spurgte Grethe:

"Hvor er mit juletræ?"

Da var det, han gik ind, skar en gren af træet, satte et lys på, stak grenen i en urtepotte og bar den ind til Grethe. Men da sov hun.

Lyset havde svedet grenen – granduften bredte sig.

Så slog hun øjnene op og sagde: "Far - synes du ikke, at det er råt, at de i skolen forlanger..... "

Han fik aldrig at vide, hvad de forlangte.

Han blev siddende med hendes hånd i sin. Fulgte hende ind i febevildelsen – søgte at optage hendes liv i sig. Da hun vågnede igen, tændte han julelyset på grenen i urtepotten.

"Hvor er det pænt," sagde hun.

Lille Else fik slet ingen juletræ.

Hver gang, han var inde for at se til hende, lå hun og sov.

Juledag fik han at vide, at hun ikke skulle vågne mere.

Et nyt billede kom til ham.

Han sad hos Grethe og vidste, at hun snart måtte følge efter lille Else.

Med lange mellemrum så hun op – indimellem genkendte hun ham.

Sidste gang hun var vågen, rakte hun hånden ud: "Værsgod far. Det er julegaven fra Else og mig."

Han lod, som om han tog imod gaven.

Hun smilede. Da han vågnede om morgenen, var Grethe borte.

Der gik en vinter, hvor han følte sig vanvittig.

Han skulle have sørget og lidt mere, end han kunne bære. Og sorgen burde have taget livet af ham.

Men det gjorde den ikke.

Nok var han nu fuld af vemod, men der var også en følelse, som han ikke forstod.

Han kunne simpelthen ikke begribe, at pigerne var døde.

De var så levende i ham, at han ikke kunne forestille sig, at de var længere borte end i skole.

Men adskillelsen følte han den første lange vinter, hvor han ikke forstod Julegaven.

Men da foråret kom med lyset i træerne og farverne, fik han svaret.

Julegaven var det evige forår, der satte sig i hans sind.

Lige præcis sådan så skoven og haven ud for Grethe og Else.

Dét var julegaven:

Det nærmeste, man kan komme et menneske, er, at man får lov at leve dets liv – leve med, leve i, leve for det andet menneske.

Det menneske er levende klart i erindringen.

Derfor denne mærkelige følelse under vemodet. Denne følelse af evighed, hvor adskillelse ikke gives.

Lyset var gået ud – granlugten svag.

Sagfører Holme rejste sig og tændte lyset på skrivebordet.

Der lå en mængde dokumenter. Han tænkte på kontoret og smilede - evighedens underfundige smil til det forgængelige.